

**Història Contemporània d'Espanya I.
La Época de la Revolución Liberal**

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura

Història Contemporània d'Espanya I. La Època de la
Revolució Liberal

2. Equip docent

Nom professor/a Antoni MOLINER

Departament H^a Moderna i Cont.

Universitat/Institució UAB

Despatx B7/1136

Telèfon (*) 935868160

e-mail

Codi

100342

Horari de tutories

Crèdits ECTS

6

Curs i període en el que
s'imparteix

Segon curs

Horari

(link a la pàgina web del centre o titulació)

Lloc on s'imparteix

Facultat Filosofia i Lletres

Llengües

català

Professor/a de contacte

Nom professor/a Lluís F. Toledano

Departament H^a Moderna i Contemporània

Universitat/Institució UAB

Despatx B7/1112

Telèfon (*) 935811162

e-mail

LluisFerran.Toledano@uab.cat

Horari d'atenció

3.- Prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

La materia Historia Contemporánea de España tiene como principal objetivo facilitar a los estudiantes los recursos e instrumentos que les permitan alcanzar un sólido conocimiento del conjunto de factores y procesos de naturaleza política, socio-económica y cultural que son imprescindibles para comprender y explicar la trayectoria de la sociedad española, desde el inicio del siglo XIX al final del siglo XX, considerando la diversidad de interpretaciones y los debates historiográficos más relevantes. El desarrollo de la materia se estructura en tres amplias secuencias temporales: la época de la revolución liberal, el largo período de la Restauración y la experiencia democrática republicana, y las épocas del franquismo y de la consolidación definitiva de un régimen democrático en España.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències específiques

CE3. Identificar las principales tendencias historiográficas y analizar críticamente sus desarrollos.
CE4. Aplicar los principales métodos, técnicas e instrumentos de análisis historiográfico.
CE12. Transmitir conocimientos, comunicar conclusiones, de manera clara en diversos soportes comunicativos.

Resultats d'aprenentatge

-CE3.2. Identificar los conceptos históricos clave de la sociedad española actual.
-CE4.5. Identificar y utilizar de manera apropiada fuentes de información para la investigación histórica de la España Contemporánea.
-CE12.1 Organizar y presentar públicamente los principales conceptos historiográficos.

Competències transversals

CT1. Desarrollar la capacidad de análisis y síntesis.
CT3. Comunicar oralmente y por escrito en lengua propia.
CT13. Razonar críticamente.

Competències generals

CG2 Desarrollar estrategias de aprendizaje autónomo.
CG3 Respetar la diversidad y pluralidad de ideas, personas y situaciones.

6.- Continguts de l'assignatura

PROGRAMA

1. Radiografia d'Espanya a l'entorn del 1800. Els límits del reformisme il·lustrat. Crisi i tensions en la societat de l'Antic Règim.
2. Guerra i Revolució (1808-1814). Les juntes i les guerrilles, la propaganda i la vida quotidiana. Les

Corts de Cadis i la Constitució de 1812. La nova cultura política. Afrancesament i col·laboracionisme. La construcció d'una memòria nacional i els actes del Bicentenari.

3. Absolutisme i liberalisme (1814-1833). Restauració i fallida de la Monarquia Absoluta (1814-1820). La politització liberal en el Trienni (1820-1823). El fracàs del reformisme absolutista i la desintegració dels sistema (1824-1833).
4. "No és pot fer marxa enrere": La culminació del procés de la Revolució liberal (1834-1845). El nou sistema polític, partits i faccions. El procés revolucionari de 1835-1836 i la Constitució de 1837. La llarga guerra civil i carlisme. Demòcrates i republicans. El progressisme i la Regència d'Espartero.
5. El triomf del liberalisme oligàrquic (1844-1854). La formació de l'estat centralista i la nova administració. L'Església i el catolicisme polític. El Bienni Progressista (1854-1856), la Unió Liberal i la revolució democràtica de 1868.
6. La societat burgesa i el desenvolupament del capitalisme (1808-1868). El problema agrari, la dissolució del règim senyorial i les desamortitzacions. El debat sobre les febleses i les anomalies espanyoles. Les noves categories socials: aristocràcia, classes mitjanes i poble. La conflictivitat social. La Cultura.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Assistència a classes teòriques dirigides per el professor.

Assistència a sessions de seminaris i pràctiques dirigides per el professor.

Lectura comprensiva de textos.

Aprenentatge d'estratègies de recerca d'informació.

Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.

Preparació de presentacions orals.

Estudi personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	39	<p>Identificar los conceptos históricos clave de la sociedad española actual.</p> <p>Identificar y utilizar de manera apropiada fuentes de información para la investigación histórica de la España Contemporánea.</p> <p>Desarrollar la capacidad de análisis y síntesis.</p> <p>Razonar críticamente.</p>
Seminaris i pràctiques dirigides	6	<p>Organizar y presentar públicamente los principales conceptos historiográficos.</p> <p>Resolver problemas.</p> <p>Coordinar el trabajo de carácter interdisciplinar con otros equipos.</p>

Supervisades

Tutories	15	<p>Trabajar en equipo respetando todos los puntos de vista.</p>
Exercicis pautats d'aprenentatge	7,5	<p>Resolver problemas.</p> <p>Identificar los conceptos históricos clave de la sociedad española actual.</p> <p>Identificar y utilizar de manera apropiada fuentes de información para la investigación histórica de la España Contemporánea.</p> <p>Desarrollar la capacidad de análisis y síntesis.</p> <p>Razonar críticamente.</p>

Autònomes

Estudi personal	45	<p>Desarrollar la capacidad de análisis y síntesis.</p> <p>Resolver problemas.</p> <p>Razonar críticamente.</p>
-----------------	----	---

Lectura de textos. Redacció de treballs. Preparació de comentaris orals i seminaris. Recerca de informació bibliogràfica	30	Desarrollar la capacidad de análisis y síntesis. Comunicar oralmente y por escrito en lengua propia. Resolver problemas. Trabajar en equipo respetando todos los puntos de vista. Razonar críticamente.

8.- Avaluació

La matèria s'avaluarà aplicant els següents procediments:

1) Prova escrita, consistent en preguntes de reflexió, de síntesi i comentaris de text o mapes (Valoració 50 %) (Juny).

(Aquesta prova cal superar-la de forma positiva per aprovar l'assignatura).

2) Realització d'un Treball de reflexió entorn a un dels punts del programa (Valoració 15%). S'indicarà el primer dia de classe.

3) Treball pràctic (Quadre cronològic; Ressenya bibliogràfica; Article de revista). (Valoració 15%). S'indicarà el primer dia de classe.

Valoració: 10%.

4) Participació, assistència i progressió a l'entorn del treball a l'aula amb documentació diversa.

Valoració: 10%.

Només es reavaluaran les activitats d'avaluació entregades en els terminis establerts pel professor de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Les pràctiques i la participació, assistència i progressió, no es reavaluen. Només es considerarà com a "no presentat" l'alumne que hagi fet menys del 40% de les evidències avaluable del total de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposarà un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura. Tots els treballs es presentaran en format de "paper".

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Proves escrites parcials; lliurament d'un treball; presentacions orals	7,5	-Aprendre de forma autònoma.
--	-----	------------------------------

		<p>-Identificar els problemes clau de l'estudi de l'Història Contemporània d'Espanya al segle XIX</p> <p>-Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada en l'època objecte d'estudi.</p> <p>-Identificar i utilitzar fonts d'informació per a la investigació històrica sobre la matèria i època estudiades.</p>

9- Bibliografia i enllaços web

BIBLIOGRAFIA

- 3) Alvarez Junco, J., *Mater Dolorosa. La idea de España en el siglo XIX*, Taurus: Madrid, 2001.
 - 4) Bahamonde, A., Martínez, J.A., *Història de España, Siglo XIX*, Càtedra: Madrid, 1994.
 - 5) Castells, I., Moliner, A., *Crisis del Antiguo Régimen y Revolución Liberal en España (1789-1845)*, Ariel Practicum: Barcelona, 2000.
 - 6) Fernández Sebastián, J., Fuentes, J.F. (dir.), *Diccionario político y social del siglo XIX español*, Alianza Editorial: Madrid, 2001.
 - 7) Fontana, J., *La fi de l'antic règim i la industrialització, 1787-1868*, dins vol. V *Història de Catalunya* (dir. Pierre Vilar), Ed. 62: Barcelona, 1988; Id., *De en medio del tiempo. La Segunda Restauración Española, 1823-1834*, Crítica: Barcelona, 2006; Id., *La época del liberalismo*. Vol. 6 *Historia de España* (dirigida per J. Fontana i R. Villares), Ed. Crítica, Marcial Pons: Barcelona 2007.
 - 8) Fuentes, J.F., *El fin del Antiguo Régimen (1808-1868)*, Ed. Síntesis: Madrid, 2007.
 - 9) Miguel González, R., *La pasión revolucionaria. Culturas políticas republicanas y movilización popular en la España del siglo XIX*, IEPC: Madrid, 2007.
 - 10) Moliner, A., *Revolución burguesa y movimiento juntero en España*, Milenio: Lleida, 1997; Id. (ed.) *La Guerra de la Independencia en España (1808-1814)*, Nabla Ediciones: Barcelona, 2007.
 - 11) Pérez Garzón, J.S., *El nacimiento de la nación liberal (1808-1814)*. Ed. Síntesis: Madrid, 2007.
 - 12) Robledo, R., Castells, I., Cruz Romeo, M^a (eds.), *Orígenes del liberalismo. Universidad, política, economía*, Universidad de Salamanca, 2003.
 - 13) Sánchez, R., *Románticos españoles. Protagonistas de una época*, Ed. Síntesis: Madrid, 2005.
 - 14) Santirso Rodríguez, M., *Progreso y libertad: España en la Europa liberal (1830-1870)*, Ariel: Barcelona, 2008.
 - 15) Sauch Cruz, N., *Guerrillers i bàndols civils entre l'Ebre i el Maestrat. La formació d'un país carlista (1808-1844)*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona, 2004.
 - 16) Suárez Cortina, M. (Ed.), *La redención del pueblo. La cultura progresista en la España liberal*, Universidad de Cantabria: Santander, 2006.
- Vegeu també els números especials de la revista **Ayer**, amb el títol *La desamortización en la Península Ibérica*(9); *Derechos y Constitución*(34); *Carlismo y contrarrevolución en la España Contemporánea* (38); *La política en el reinado de Isabel II*(29); *España, ¿nación de*

naciones?35); Fernando VII. Su reinado, su imagen (40); El Sexenio democrático, entre d'altres.

- **Recursos Web:** Revista d'Història Constitucional; Dialnet; google books; Memoria Digital de Catalunya (fons Ferran VII i Isabel II); Hemeroteca Digital Històrica (Biblioteca Nacional, Ministeri de Cultura); fons digital Biblioteca de Catalunya; fons digital Arxiu Congrés de Diputats.

Nota: la Bibliografia específica de cada tema es proporcionarà a l'aula.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

